

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

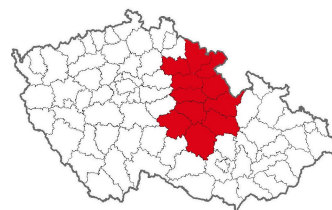
Havlíčkův Brod 2. 1. 2013
čj. SRS 000137/2012

Oblastní odbor SRS
Smetanovo nám. 279
580 01 Havlíčkův Brod

Zpráva č. 20 oblastního odboru HAVLÍČKŮV BROD o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 29. 10. – 31. 12. 2012

1. Počasí

Na úplném začátku sledovaného období ještě přetrvávalo chladné počasí s nočními mrazíky. V následujících dnech došlo k postupnému oteplení. V průběhu celého listopadu byly mínusové teploty zaznamenány pouze ojediněle a to ve formě slabých ranních mrazíků několik dnů v polovině tohoto měsíce. Další ochlazení přišlo až na přelomu listopadu a prosince. Teploty pod bodem mrazu přetrvávaly až do poloviny prosince s kulminací 8. a 9.12., kdy na některých místech dosáhly mrazy hodnoty okolo -20 °C. Naštěstí ležela v té době na většině pozemků dostatečná vrstva sněhu. V druhé polovině posledního měsíce roku sice ještě v noci klesaly teploty pod nulu, ale ve dne byly téměř výhradně naměřeny kladné hodnoty. Srážkově bylo toto období podprůměrné a k výraznějším srážkám došlo až v posledních dvou týdnech. V některých případech došlo vytváření náledí a následkem bylo mimo jiné i lokální poškození dřevin polámaním pod vahou ledu.

Výskyt škodlivých organismů a poruch

Byla ukončena sklizeň cukrovky a kukuřice na zrno. V celé oblasti byly zaznamenány škody způsobené černou zvěří, jejíž počty neustále narůstají především vinou nevhodné skladby pěstovaných plodin.

OBILNINY

Minimum srážek prodloužilo možnost setí ozimů až do konce listopadu. I přes srážkový deficit bylo dostatek vláhy pro vzejití osetých ploch a podařilo se většinu i ošetřit proti plevelům. Bohužel průběh počasí vyhovoval i křískům a vzhledem dostatečným zdrojům infekce viróz lze očekávat jejich vyšší výskyt v založených porostech.

PŠENICE OZIMÁ (RF 10-23 BBCH)

Růstová fáze: první list vystoupil z koleoptile - šestá odnož viditelná

Přítomnost **virové zakrslosti pšenice (Wheat dwarf virus)** byla laboratorně potvrzena ve vzorcích výdrolu v okrese Náchod /lokalita Žďárky/.

Další první výskyty **padlí pšenice (Blumeria graminis)** na nově založených porostech byly zjištěny ve všech okresech. Kromě okresu Svitavy, kde byly zaznamenány výskyty i střední, se jednalo o výskyty slabé.

První slabé výskyty **tečkované listové skvrnitosti pšenice (Septoria tritici)** byly zaznamenány v okrese Ústí nad Orlicí /lokality Hrušová a Vysoké Mýto/.

Díky příznivým podmínkám přetrvávaly slabé až střední výskyty **kříška polního (*Psammotettix alienus*)**.

JEČMEN OZIMÝ (RF 12-23)

Růstová fáze: fáze 4. listu: 4. list rozvinutý - šestá odnož viditelná

Lokálně až silné výskyty **padlí ječmene (*Blumeria graminis*)** byly zjištěny v okresech Svitavy /lokalita Radiměř 29.11./ a Ústí nad Orlicí /lokalita Vysoké Mýto 27.11./. V ostatních okresech byl výskyt této choroby také zaznamenán, ale napadení bylo hodnoceno jako slabé.

První výskyty **sítovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** byly zaznamenány v okresech Rychnov nad Kněžnou /lokalita Rohenice 15.11./ a Ústí nad Orlicí /lokalita Libchavy 23.11./.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 15-30 BBCH)

Růstová fáze: 5. pravý list vyvinutý - počátek prodlužovacího růstu

Byl zjištěn další výskyt **plazmodioforové nádorovitosti brukvovitých (*Plasmodiophora brassicae*)** v okrese Ústí nad Orlicí /lokalita Nové Hrady – Dudychov/.

Střední výskyt **fómového černání stonku řepky (*Leptosphaeria maculans*)** byl pozorován v okrese Náchod /lokalita Rasošky 29.11./ a slabý v okrese Svitavy /lokalita Litomyšl 15.11./.

Požerky způsobené larvami **květilky zelné (*Delia radicum*)** byly zaznamenány v okresech Svitavy /lokalita Sloupnice 15.11./ a Ústí nad Orlicí plošně.

Slabý výskyt min způsobených **pílatkou řepkovou (*Athalia rosae*)** byl pozorován v okrese Náchod /lokalita Stolín 16.11./.

Při probíhajícím monitoringu výskytu dospělců a vajíček **mšice zelné (*Brevicoryne brassicae*)** byly zatím zjišťovány pouze slabé výskyty.

Při odpočtech obsazenosti nor **hrabošem polním (*Microtus arvalis*)** byly zjištěny lokálně střední výskyty pouze v okrese Svitavy /lokality Čistá u Litomyšle a Pomezí/. Jedná se o porosty založené na pozemcích bez hluboké orby a i v ostatních okresech je při použití těchto technologií pozorován zvýšený výskyt tohoto škůdce.

PÍCNINY, PASTVINY, LOUKY, TTP

JETEL ČERVENÝ (RF 23-25 BBCH)

Růstová fáze: objevení druhého a dalších pravých listů - prodlužovací růst lodyh příp. listová růžice vytvořena

V okrese Pardubice /lokalita Ostřetín 27.11./ bylo pozorováno odumírání rostlin v ohniscích a v odebraných vzorcích byla laboratorně prokázána přítomnost původce **krčkové a kořenové hniloby jetele (*Fusarium sp.*)**.

TTP, Víceleté pícniny

Střední až silné výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byly hlášeny z okresů Jičín /lokality Běchary, Bystřice a Radim /, Pardubice /lokalita Voleč/, Rychnov nad Kněžnou /lokalita Dobruška-Křovice/, Svitavy /Dětrichov u Mor.Třebové/ a Ústí nad Orlicí /lokality Damník, Luková, Rosocha, Seč, Sruby, Vysoké Mýto a Vraclav/. Na některých plochách bylo použito ošetření rodenticidy.

OVOCNÉ DŘEVINY

Silná intenzita výskytu **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byla pozorována i v ovocných sadech v okrese Jičín /lokality Kamenice, Kdanice, Konecchlumí a Lužany/ a i zde bylo přikročeno k aplikaci rodenticidů.

OŘEŠÁK KRÁLOVSKÝ

Rozborem vzorků v DL Olomouc bylo potvrzeno poškození plodů odebraných v okrese Jičín /lokalita Pševes/ **bakteriální hnilobou plodů (*Xanthomonas arboricola* pv. *Junglandis*)**.

OKRASNÉ DŘEVINY

BRSLEN

Sledování výskytu vajíček **mšice makové (*Aphis fabae*)** bylo zatím provedeno v okresech Jičín – výskyt střední, Chrudim a Svitavy – výskyty slabé.

Za oblastní odbor zpracoval: Ing. Jiří Jůzl, Ing. Karel Hradil, Ph.D.